Р Е Ц Е Н З И Я

от проф. д-р Георги Стефанов Иванов, преподавател в катедра „Частноправни науки” при Юридически факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий”, с научна специалност „Гражданско и семейно право”.

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” по Граждански процес, професионално направление 3.6. „Право” от област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки”.

1. Кратка информация за кандидатите в конкурса.

В конкурса участва един кандидат – г л. ас. д-р Петър Георгиев Бончовски.

Петър Бончовски завършва средно образование в НЕГ „Й. фон Гьоте” – Бургас през 1992 г.През 1999 г. завършва висше юридическо образование в ЮФ на БСУ. В периода 2000-2003 г. заема академичната длъжност н. с. III степен в ИПН при БАН. От 2003 до 2011 г. е н. с. II степен в този Институт, а от 2011 г. до сега заема академичната длъжност главен асистент в секция „Гражданско правни науки” в ИДП при БАН. От 2011 до 2014 г. Петър Бончовски е хоноруван преподавател по Граждански процес в ЮФ на БСУ. През 2010 г. Петър Бончовски придобива ОНС „доктор” по научната специалност 05.05.09 „Граждански процес”. От 2011 г. до сега Бончовски е и. д. Научен секретар в ИДП. От 2006 г. до сега П. Бончовски е адвокат.

2. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност.

2.1. Изпълнение на количествените изисквания.

От приложението към документите по конкурса Удостоверение № ЛС-05-07 от 12.04.2017 г., издадено от и. д. Директор на ИДП при БАН е видно, че кандидатът е заемал академичните длъжности

„асистент” и „главен асистент” (н. с. III степен и н. с. II степен) в значително по-голям период от време от изискуемия законов минимум.

Кандидатът е представил за участие в конкурса монографичен труд „Свободно движение на решения (Република България и Европейския съюз). С. ИДП-БАН, 2016 г. в обем от 339 с., от които неподлежащите на рецензирани страници са 98, тъй като представляват инкорпориране на резултатите от докторската дисертация на кандидата, въпреки тяхното преработване.

За участие в конкурса са представени още две публикации в чужбина (едната под печат), както и 16 национални публикации, от които 10 са статии в специализирани юридически списания (Правна мисъл, Юридически свят, Норма, Търговско и облигационно право), 1 студия в Научни трудове на ИПН и 5 доклада в сборници от научни конференции. Половината от тези публикации (8) са след придобиване от кандидата на ОНС „доктор”, от които 5 са статии и 3 са доклади от научни конференции (единият от тях е под печат).

За участие в конкурса е представено и 1 учебно помагало, издадено в съавторство през 2008 г.

Кандидатът е посочил 4 участия в европейски и международни научни проекти и 2 научноизследователски престоя в университети от Германия и Австрия.

2.2. Изпълнение на качествените изисквания.

Научните изследвания на д-р Бончовски са в областта на гражданското процесуално право със специализация по отношение на съдебното сътрудничество. Те съдържат анализ на нашето законодателство, правото на ЕС и съдебната практика (национална и тази на Съда на ЕС). Както монографичния труд, така и значителна част от представените за участие в конкурса други публикации (около 12) са по въпроси на признаване и допускане на изпълнението на чуждестранни съдебни решения. Това дава

основание за висока оценка относно степента на разпространение на постигнатите от кандидата научни и научно-приложни резултати в монографичния труд. Задълбочено е изследването и п о други въпроси, при разглеждането на които кандидатът разкрива несъвършенства на действащата нормативна уредба и съдебна практика и прави обосновани предложения са отстраняването им – при принудително изпълнение на основание минителнични ефекти, завеждането на арбитражен иск от множество изпълнители при договор под общите условия на FIDIC и предявяване на нищожността на арбитражни решения.

3. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидата.

Монографичният труд „Свободно движение на решения (Република България и Европейския съюз) изследва трите основни аспекта на свободното движение на решения: зачитането им, без да се провежда съдебно производство; обявяване на тяхното признаване и обявяване на изпълнението им по съдебен ред; пряко зачитане и обявяване на изпълнението на основание европейски изпълнителни основания.

С приносно значение в първата част на съчинението и анализът на правото на признаване и на процедурата, по която то се упражнява, както и извеждането на правните последици от признаването на чуждестранни решения според нашето законодателство.

Във втората част на съчинението е направена характеристика на особеното исково производство по признаване и допускане на изпълнението на чуждестранно съдебно решение, като то е съпоставено с общото исково производство. Разгледани са особените предпоставки на правото на иск, обезпечаването, съединяването, изменението и доказването на иска. С основно значение в тази част е изследването относно издаването на

изпълнителен лист при екзекватура по КМЧП и при Брюкселско – Луганския режим. Интерес съставлява и изводът на автора за необходимостта от реформа на производството по граждански дела с международен елемент чрез обединяване на нормите на КМЧП и ГПК е един нормативен акт.

С приносен характер в третата част от хабилитационния труд е анализът на предпоставките за признаване на решенията и на компетентността на съда. Обоснован е изводът на автора за неотчитане от КМЧП на необходимостта от признаване на решения на трети държави, а не само от държави членки, който е направен на основата на посочените конкретни затруднения при следване на подхода за преформулиране на разпоредби с цел отчитане на спецификата на признаването на решения на трети държави.

В четвъртата част на монографичния труд се разглеждат нарочните производства по признаване и допускане на изпълнението на съдебни решения, постановени по граждански и търговски дела. Задълбочено е проучена практиката на Съда на ЕС по прилагане на Регламент „Брюксел I А". Изяснени са особеностите на уредбата по брачни дела, родителската отговорност, издръжката и наследяването.

В последната част на съчинението се разглеждат особеностите на производствата по изпълнение на удостоверени като европейски изпълнителни основания решения. С приносно значение в тази част е изясняването на спецификата на изпълнението по реда на редица регламенти (напр. за въвеждане на европейско изпълнително основание при безспорни вземания, за създаване на процедура за европейска заповед за плащане, за такава процедура за искове с малък материален интерес и др.).

В изложението е направена критика и на редица разпоредби на европейския граждански процес (напр. на преобладаващото техническо по насоченост съдържание на определени норми на

регламенти в сравнение със същностната уредба на отношенията). Акцентирано е върху неоправданата практика за изпълнение на неокончателни решения. Авторът стига до извода, че е по-удачно двустранното производство по допускане на чуждестранни решения да бъде заменено с производство по издаване на изпълнителен лист с наложени обезпечения, което би намалило случаите на оспорвания от длъжниците.

Достойнство на монографичния труд е също подробното сравнителноправно изследване, което съответства на разгледаната в него проблематика.

Научно-приложни приноси могат да се открият и в представените по конкурса други публикации на кандидата. По мое мнение това се отнася преди всичко до изясняване същността на категориите „предоставен от закона интерес" и „защитим правен интерес" в условията на активната и пасивната солидарност при предявяването на арбитражен иск от страна на множество изпълнители по договор под общи условия. Такъв характер има и анализът на съдебната практика при продажбата на застрахователен портфейл в хода на съдебното производство и изложените аргументи в подкрепа на тезата за замяна на страна в процеса по право.

4. Основни критични бележки и препоръки.

Монографичният труд и останалата научна продукция на кандидата имат необходимите качества, за да предизвикат определен интерес у представителите на гражданскопроцесуалната наука, поради което учудване предизвиква посочването в заявлението за участие в конкурса, че липсват данни за цитирания на трудове на кандидата.

На кандидата може да се препоръча по-активно бъдещо участие в създаването на литература, която да може да се ползва като учебник или учебно пособие по гражданскопроцесуално право.

5. Заключение.

Представеният за рецензиране монографичен труд и останалата научна продукция на кандидата показват, че той има необходимите теоретични познания и умения за обосноваване на поддържаните от него научни тези. Представените публикации имат практическа насоченост, значимост и полезност както по отношение на нашето законодателство и съдебната практика, така и по отношение европейското законодателство. Това, както и останалата научна, административна и преподавателска дейност на кандидата ми дават основание да приема, че той отговаря на всички формални и съдържателни изисквания на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, ПУРПНСЗЗАД в БАН, ПУРПНСЗЗАД в ИДП при БАН за заемане на академичната длъжност „доцент”.

В заключение изразявам становище гл. ас. д-р Петър Георгиев Бончовски да бъде избран на академичната длъжност „доцент” по Граждански процес, професионално направление 3.6. „Право” от област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки”.

13.06.2017 г. Рецензент:

(проф. дюн Георги Стефанов)